ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ

॥ ചതുർദശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ചതുർദശഃ സർഗഃ ॥

വാലിനോ വധായ ശ്രീരാമസ്യാശ്വാസനം പ്രാപ്യ സുഗ്രീവസ്യ ഘോരം ഗർജനം

സർവേ തേ ത്വരിതം ഗത്വാ
കിഷ്കിന്ധാം വാലിനഃ പുരീം ।
വൃക്ഷൈരാത്മാനമാവൃത്യ
വ്യതിഷ്ഠൻ ഗഹനേ വനേ ॥ **4.14.1** ॥

വിസാർയ സർവതോ ദൃഷ്ടിം
കാനനേ കാനനപ്രിയഃ ।
സുഗ്രീവോ വിപുലഗ്രീവഃ
ക്രോധമാഹാരയദ് ഭൃശം ॥ **4.14.2** ॥

തതസ്തു നിനദം ഘോരം
കൃത്വാ യുദ്ധായ ചാഹ്വയത് ।
പരിവാരൈഃ പരിവൃതോ
നാദൈർഭിന്ദന്നിവാംബരം ॥ **4.14.3** ॥

ഗർജന്നിവ മഹാമേഘോ
വായുവേഗപുരഃസരഃ ।
അഥ ബാലാർകസദൃശോ
ദൃപ്തസിംഹഗതിസ്തതഃ ॥ **4.14.4** ॥

ദൃഷ്ട്വാ രാമം ക്രിയാദക്ഷം
സുഗ്രീവോ വാക്യമബ്രവീത് ।
ഹരിവാഗുരയാ വ്യാപ്താം
തപ്തകാഞ്ചനതോരണാം ॥ **4.14.5** ॥

പ്രാപ്താഃ സ്മ ധ്വജയന്ത്രോഢ്യാം
കിഷ്കിന്ധാം വാലിനഃ പുരീം ।
പ്രതിജ്ഞാ യാ കൃതാ വീര
ത്വയാ വാലിവധേ പുരാ ॥ **4.14.6** ॥

സഫലാം കുരു താം ക്ഷിപ്രം
ലതാം കാല ഇവാഗതഃ ।
ഏവമുക്തസ്തു ധർമാത്മാ
സുഗ്രീവേണ സ രാഘവഃ ॥ **4.14.7** ॥

തമേവോവാച വചനം
സുഗ്രീവം ശത്രുസൂദനഃ ।
കൃതാഭിജ്ഞാനചിഹ്നസ്ത്വ -
മനയാ ഗജസാഹ്വയാ ॥ **4.14.8** ॥

ലക്ഷ്മണേന സമുത്പാട്യ
ഏഷാ കംഠേ കൃതാ തവ ।
ശോഭസ്യേപ്യധികം വീര
ലതയാ കംഠസക്തയാ ॥ **4.14.9** ॥

വിപരീത ഇവാകാശേ
സൂർയോ നക്ഷത്രമാലയാ ।
അദ്യ വാലിസമുത്ഥം തേ
ഭയം വൈരം ച വാനര ॥ **4.14.10** ॥

ഏകേനാഹം പ്രമോക്ഷ്യാമി
ബാണമോക്ഷേണ സംയുഗേ ।
മമ ദർശയ സുഗ്രീവ
വൈരിണം ഭ്രാതൃരൂപിണം ॥ **4.14.11** ॥

വാലീ വിനിഹതോ യാവ -
ദ്വനേ പാംസുഷു ചേഷ്ടതേ ।
യദി ദൃഷ്ടിപഥം പ്രാപ്തോ
ജീവൻ സ വിനിവർതതേ ॥ **4.14.12** ॥

തതോ ദോഷേണ മാ ഗച്ഛേത്
സദ്യോ ഗർഹേച്ച മാം ഭവാൻ ।
പ്രത്യക്ഷം സപ്ത തേ സാലാ
മയാ ബാണേന ദാരിതാഃ ॥ **4.14.13** ॥

തേനാവേഹി ബലേനാദ്യ
വാലിനം നിഹതം രണേ ।
അനൃതം നോക്തപൂർവം മേ
ചിരം കൃച്ഛ്രേപി തിഷ്ഠതാ ॥ **4.14.14** ॥

ധർമലോഭപരീതേന
ന ച വക്ഷ്യേ കഥഞ്ചന ।
സഫലാം ച കരിഷ്യാമി
പ്രതിജ്ഞാം ജഹി സംഭ്രമം ॥ **4.14.15** ॥

പ്രസൂതം കലമക്ഷേത്രം
വർഷേണേവ ശതക്രതുഃ ।
തദാഹ്വാനനിമിത്തം ച
വാലിനോ ഹേമമാലിനഃ ॥ **4.14.16** ॥

സുഗ്രീവ കുരു തം ശബ്ദം
നിഷ്പതേദ് യേന വാനരഃ।
ജിതകാശീ ജയശ്ലാഘീ
ത്വയാ ചാധർഷിതഃ പുരാത് ॥ **4.14.17** ॥

നിഷ്പതിഷ്യത്യസംഗേന
വാലീ സ പ്രിയസംയുഗഃ।
രിപൂണാം ധർഷിതം ശ്രുത്വാ
മർഷയന്തി ന സംയുഗേ ॥ **4.14.18** ॥

ജാനന്തസ്തു സ്വകം വീർയം
സ്ത്രീസമക്ഷം വിശേഷതഃ।
സ തു രാമവചഃ ശ്രുത്വാ
സുഗ്രീവോ ഹേമപിംഗലഃ ॥ **4.14.19** ॥

നനർദ ക്രൂരനാദേന
വിനിർഭിന്ദന്നിവാംബരം।
തത്ര ശബ്ദേന വിത്രസ്താ
ഗാവോ യാന്തി ഹതപ്രഭാഃ ॥ **4.14.20** ॥

രാജദോഷപരാമൃഷ്ടാഃ
കുലസ്ത്രിയ ഇവാകുലാഃ।
ദ്രവന്തി ച മൃഗാഃ ശീഘ്രം
ഭഗ്നാ ഇവ രണേ ഹയാഃ।
പതന്തി ച ഖഗാ ഭൂമൗ
ക്ഷീണപുണ്യാ ഇവ ഗ്രഹാഃ ॥ **4.14.21** ॥

തതഃ സ ജീമൂതകൃതപ്രണാദോ
നാദം ഹ്യമുഞ്ചത് ത്വരയാ പ്രതീതഃ।

സൂര്യാത്മജഃ ശൗര്യവിവൃദ്ധതേജാഃ
സരിത്പതിർവാനിലചഞ്ചലോർമിഃ ॥ **4.14.22** ॥

॥ ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ ചതുർദശഃ സർഗഃ ॥